

ANAR DE COMPRES A VALÈNCIA

Botigues ben fetes

Amb un poc més de calma després d'algunes setmanes de cartells, pancartes, pamflets i eslògans, es pot visitar la ciutat amb la intenció de deixar-hi diners en allò que més ens fascine. Vet ací vuit botigues de València que destaquen en un o altre aspecte i que ofereixen continguts del tot diversos.

A. Robles

J. M. LOPEZ VIVAS

Anar de tendes durant el cap de setmana o a última hora del vespre, ara que els dies s'allarguen i a poc a poc arriba l'estiu, pot convertir-se en una sorpresa i en un agradable exercici per a la mirada. València, igual que altres ciutats en els últims anys, ha obert les portes a la ubicació d'espais que aposten per una forma diferent de presentar els productes que comercialitzen. És tan important el contingut com el continent, la qualitat del producte que es ven com la imatge i l'entorn físic on aquest element és emmarcat.

Majoritàriament, les tendes que més cura tenen de la seua projecció exterior solen ser les dedicades a la moda o al disseny: calcer, bosses, bijuteria, joieria, mobles. Però també han començat a obrir les portes establiments com ara perruqueries, tendes d'objectes de regal, inclús botigues de fruita, que van significant-se també en aquest sentit.

Quasi podríem parlar d'un redescobriments dels comerciants per les formes arquitectòniques, i per la configuració de l'espai en què es passen la major part del dia. És, per descomptat, una manera de diferenciar-se d'altres molts que també venen el mateix

IKONO

IKONO

A l'esquerra, Spaliu i Sintes i Farrutx. A dalt, Agua de limón i La rosa de Jericó. Al costat, La Raya.

i a preus semblants. I ja se sap que una de les coses que més es cotitzen és el propi estil.

En realitzar aquest reportatge no hem volgut sinó fer una guia de tendes. N'hem retratat nomcs algunes poques de les que podeu trobar pel carrer.

Bijuteria amb classe

Spaliu i Sintes. Oberta al novembre del 85 i dissenyada per l'arquitecte Cristóbal Bellver, autor també del Bar Plaza i de Delirio, Spaliu y Sintes comercialitza essencialment bijuteria d'alta qualitat i cert tipus de complements. Està dirigida per dues dones, també propietàries de l'establiment, **Isabel Spaliu i Marie Paul Sintes.** La primera comercialitza a través de l'establiment les seues col·leccions. A més d'aquesta firma, la tenda posseeix li-

nies de Valentino, Nina Ricci i Octavi Sardá.

L'espai, molt petit, és, però, especial. Dels elements utilitzats crida molt l'atenció l'espill corbat que té com a aparador i la paret de marbre, interrompuda en la seua verticalitat per una escaparata de vidre.

El producte que s'ofereix varia d'acord amb els canvis que imposa la moda, ja que és un producte que hi està directament lligat. Per a aquest estiu imperen les peces en metall de tons terrosos, verds i ocre. Encara que també es venen molt bé les realitzades en materials com el bambú, el cuir, la palla, la fusta o la banya de bou.

Els peus són bastant assequibles, però no cregueu que la bijuteria no pot assolir preus considerables. Un collar de Nina Ricci pot arribar a costar 40.000 ptes. Adreça: Cirilo Amorós. 45.

IKONO

El calcer en pell

Farrutx. Dirigida per **Lucia i Carmen Ballester**, Farrutx es va obrir al públic el maig de 1985 i és obra de dos arquitectes mallorquins, Joan Pol i Joan Verger. Dedicada principalment a la venda de sabates, la tenda posa també al servei dels compradors bosses i alguns complements, com ara cinturons. Comercialitza la firma que dona nom a l'establiment, Farrutx, i les produccions del dissenyador armeni, fincat a Lió, Stephane Kelian.

L'espai irregular de la tenda és ampli i transparent, de línies molt depurades i és possible abraçar-lo des del principi, amb una simple mirada. No hi ha envans ni portes a l'interior, i, a pesar de tot, el públic no pot veure el magatzem de l'establiment. Tota la tenda és un aparador i les sabates estan col·locades en unes petites plataformes que no arriben als 20 cm. del terra. És impossible que passe desapercebuda a qualsevol que passe pel carrer.

«El que ens agrada —explica Lucia Ballester— és presentar gust i estil en l'aparador de Farrutx. Em pense que les sabates que venem no són cares. L'acabat és perfecte i la primera

matèria que fem servir és pura pell. Un parell de sabates pot costar entre les set i les vuit mil pessetes. Clar que també n'hi ha de cares. Aquest estiu, per exemple, Kelian ha dissenyat unes sabates de pell de serp que se'n pugen a les 16.000, però no és la norma». Adreça: Sorní, 6.

Els tresors d'Alí-Babà

Agua de limón: una tenda immensa, 560 metres quadrats, amb el sostre pintat de blau i ple de nuvolets blancs, al servei d'objectes la característica més important dels quals és la de ser divertits i novedosos. Agua de limón és com una preciosa cova d'Alí-Babà, on cadascú pot anar a buscar i descobrir el seu tresor particular, com en un basar.

L'aventura d'anar fins allí a comprar pot ser sorprenent, perquè, al costat d'una caixa negra de cartó, utilitzable per guardar-hi factures i paperassa, podeu trobar el darrer disseny en tela estampada de Mariscal, una cadira del

francès Philippe Stark o un llum de Bernal.

Agua de limón du oberta catorze anys i els seus propietaris: **José Luis Gil i Aurora Poveda**, propietaris també del desaparegut Dragón rojo, saben que la seua tenda no és un establiment a l'ús.

«Tenim objectes de decoració, però no som decoradors. Podem donar consells, però no prestar l'ajuda de professionals». La clau de l'èxit que aquesta tenda ha sabut conservar des del principi rau potser «en el canvi con-

Valiente i a l'interior, d'elements poc remarcables, resulta curiós un gran espill adornat amb elements de ceràmica, pintat per Vicente Benedito.

La direcció de La rosa de Jericó, correspon a **Carles Jericó**, pastisser artesà que heretà els seus coneixements del seu pare i del seu avi, veí de Sogorb, que també es dedicava a la mateixa professió.

La fama de l'establiment se l'ha guanyada a pols i són cèlebres les mengues de cafè i els pastissos de peix.

La joieria d'Antonio W. Rodríguez.

tinu de productes que exhibim i en el tracte que oferim als clients. Les vendes no es poden forçar, sinó que cal deixar que siga el visitant qui trie entre els diferents productes. Invariablement, sempre n'hi ha un que li fa perdre el cap».

Els responsables de l'última reforma d'Agua de Limón són l'equip de la Nave, els quals han optat per dissenyar un espai ampli amb prestatgeries a les parets, a l'alçada dels ulls, a fi de possibilitar expressament la relació directa del client amb el producte. Adreça: Jorge Juan, 22.

La catedral del dolç

La rosa de Jericó. És la confiteria més antiga de València i des que la firma inaugurà la primera tenda al carrer de Comèdies, el 1929, ha canviat dues vegades d'ubicació. La primera fou al carrer de la Pau i la segona la situà definitivament al carrer d'Hernán Cortés. L'espai és obra de l'arquitecte Juan

En Setmana Santa La rosa de Jericó esdevé el lloc de peregrinació de tots els amants de les coques farcides de panes i nous i de la mona.

Carles Jericó és l'inventor d'un pastís que porta el seu nom i que provocava no pocs problemes als rectors quan havien d'anar al taulell i demanar-los. Es tracta del pastís Gilda, realitzat en pasta de *petit-choux* i farcit de nata i xocolata.

Més que una pastisseria, La rosa de Jericó és la catedral dels bons dolços a València. La presentació dels productes resulta sempre impecable. Està considerada una pastisseria cara, però el propietari insisteix: «El que és bo és barat». Adreça: Hernán Cortés, 14.

Els cabells de la modernitat

La Raya. Una manera diferent d'entendre el negoci de la perruqueria, l'espai on es treballa i el tracte amb el client. També en aquesta ocasió n'han dissenyat el local Javier Calvete i José

Martínez Peris. S'hi entra a través d'un llarg passadís, amb una paret de rajola a l'esquerra i una de corbada a la dreta, pintada de blanc. L'espai final, que és on realment es treballa, disposa d'una gran claraboia de vidre que permet treballar amb llum natural durant la major part del dia.

El públic de la tenda és majoritàriament jove i és cita obligada de tota la modernor valenciana: pintors, escultors, dissenyadors de moda i tota la fauna nocturna àvida d'un canvi d'imatge. Ningú no dubta que la primera modificació del propi *look* comença per un bon tall de cabells.

Els Perruquers que treballen en La Raya són **Antonio Losa** i **Begona Valls** i tots dos tenen criteris propis a l'hora d'enfocar la manera de posar guapo el personal. La Raya disposa també d'un gabinet d'estètica. Adreça: Pasatge de Martínez Cubells, 7.

Disseny exclusiu en joies

Antonio W. Rodríguez: Joieria. Tenda dedicada a la venda del nou disseny valencià en joies, on predominen les produccions en plata. A més de vendre les seues peces, es comercialitzen també les creacions de Vicent Gràcia i de Paco Martínez.

La decoració de l'espai és quasi espartana: terra de marbre blanc, parets emblanquinades i vitrines de vidre transparent. La llum, essencial en llocs com aquest, incideix directament sobre les joies que es desitja ressaltar, o es difumina en clar-oscurs.

L'austeritat del conjunt, accentuada per la quasi absència explícita de mo-

Don Carlos, tenda de moda.

bles, proporciona a les joies un caràcter quasi d'exposició. El tracte amb el client és directe. Freqüentada per públic majoritàriament jove d'ambdós sexes i per clients que busquen l'exclusivitat i la bellesa del disseny que s'hi exhibeix.

Potser és l'única joieria que hi ha a València capaç d'arriscar-se a col·locar en l'aparador del carrer una sola joia. La tenda fou dissenyada per Javier Calvete i per José Martínez Peris i fa poc més d'un any que és oberta. El preu de les peces exhibides oscil·la en funció del material elegit i les pedres amb què s'haja treballat, però és possible de trobar un parell d'arracades en

plata per una mica més de 10.000 ptes. Adreça: Martínez Cubells, 7.

La qualitat té un preu

Don Carlos. Tenda de moda. Roba d'home, dona i joves d'ambdós sexes amb possibilitats econòmiques. Distribueix en exclusiva a València la roba de grans firmes: Biblos, Genny, Basile, Gaston Juanet, Kenzo. També disposa de novetats d'alguns dissenyadors molt concrets del «made in Spain». L'establiment fa vint anys que és obert. Fa un any que conegué una important reforma, i fou Andreu Alfaro qui s'encarregà de dotar-lo d'una imatge freda i neta. El terra de parquet, la llum halògena i les estructures metàl·liques, pintades de verd clar que estan a la vista defineixen un espai pensat únicament i exclusiva per a fer ressaltar el producte que s'hi exhibeix. La roba de Don Carlos és, per tradició, d'una factura impecable. Peces de gran qualitat, quasi exclusives, on es combinen els talls renovadors amb tocs decididament atrevits en corbates i camises.

Potser és l'única tenda a València que posa una cura especial en els complements. Portacigarrets de plata, cinturons, sabates, jocs d'afaitar, paraigües, mocadors, i fins el mínim detall. Potser per això, en un moment donat, s'hi pot acudir i fer-se amb aquest detall necessari i d'última hora que es necessita com a regal. La tenda, la dirigeixen **Maite Beitia** i **Alfred Esteve**. El tracte amb el client és molt agradable. Si decideix visitar-la, porteu diners, la qualitat sempre té un preu. Adreça: Marqués de Sotelo, 4.

El disseny a la carta

Luis Adelantado. Parlar de Luis Adelantado és parlar de disseny. Al carrer de la Pau, ocupant una casa de tres pisos de fa poc més d'un any, la tenda-*show-room*-galeria de Luis Adelantado s'ha convertit en punt neuràlgic de l'avantguarda en el disseny a València. Dirigida personalment pel mateix Luis, les firmes més importants de la decoració de l'interiorisme europeu es donen cita en aquesta espècie de «Palau del disseny». D'Alessandro Mendini a Vicent Martínez o La Nave, podem trobar l'ambient més sofisticat, on prevalen sempre el concepte i la línia més audaç. A l'últim pis, la galeria d'art, en un intent d'abraçar totes les manifestacions plàstiques sense eixir de l'edifici. Una esplèndida terrassa corona la casa, ideal per als *partys* i les inauguracions de mitjanit, com és la norma de la casa. Adreça: Pau, 33. □

Luis Adelantado, l'avantguarda del disseny.